

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра конституційного права та галузевих дисциплін

07-02-117М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Господарський процес» для здобувачів
вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-
професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІ права
Протокол № 8 від 19.03.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Господарський процес» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Водоп'ян Т. В., Подвірна О. В., Ковалевич С. П. – Рівне : НУВГП, 2024. – 26 с.

Укладачі: Водоп'ян Т. В., к.ю.н., доцент кафедри конституційного права та галузевих дисциплін; Подвірна О. В. старший викладач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін; Ковалевич С. П., старший викладач кафедри правових природоохоронних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Міщук І. В., к.ю.н., професор, завідувач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 081 «Право»

Міщук І. В.

ЗМІСТ

1. Передмова.....	3
2. Опис навчальної дисципліни та її структура.....	6
3. Плани практичних занять	8
4. Теми рефератів	20
5. Рекомендована література.....	23

© Т. В. Водоп'ян., О. В. Подвірна,
С. П. Ковалевич, 2024
© НУВГП, 2024

ПЕРЕДМОВА

Одним із головних завдань соціальної та правової держави є забезпечення конституційних прав людини на захист своїх законних прав та інтересів. Виконання цього завдання відбувається шляхом створення та правильного функціонування судової системи. Проте діяльність лише державних правоохоронних органів не завжди здатна повною мірою забезпечити конституційне право людини на захист своїх законних прав та інтересів.

В умовах реформування соціально-економічних відносин в нашому суспільстві відповідно зростає і роль господарських правовідносин, які є основою товарно-грошових відносин.

Студенти повинні чітко засвоїти загально визнані господарські та господарсько-процесуальні постулати, опанувати господарсько-процесуальні інструментарій, вміти самостійно аналізувати їх законодавче оформлення, оволодіти основними навичками практичного використання господарсько-процесуальних засобів. За цих умов набуті ними знання і практичні навички не застаріють і при прийнятті нових нормативних актів.

Основні завдання практичних занять полягають у засвоєнні теоретичних положень господарсько-процесуального права. У процесі обговорення, студенти навчаються формулювати і викладати свої думки і висновки, застосовувати теоретичні положення відповідно до практичних вимог законодавства в Україні. Опанування положень курсу передбачає не тільки міцне засвоєння визначень тих чи інших категорій, характерних рис та ознак, але й розуміння різних точок зору провідних науковців, а також вміння аналізувати судову практику та передбачати можливі варіанти вирішення спору.

Для вироблення у студентів практичних навичок викладач пропонує їм вирішувати ситуативні задачі, що являють собою конкретні справи з практики судів. Студент

повинен дати теоретичний аналіз ситуації і рішення суду по справі, також проаналізувати розгляд позовного провадження у суді, і можливі варіанти вирішення спору.

Основними формами вивчення навчальної дисципліни є лекції, практичні заняття, самостійна робота, поточний і підсумковий контроль. Важливим для засвоєння студентами навчального матеріалу є вивчення рекомендованих у програмі нормативних актів.

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК17. Здатність володіти навичками публічних виступів, ведення переговорів, професійної та наукової дискусії, підготовка та демонстрація результатів дослідження

ЗК19. Вміння працювати з даними, володіти інформаційною грамотністю, комунікацією та взаємодією у цифровому суспільстві.

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративно процесуальне право, цивільне і цивільно процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінально процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10.Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11.Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12.Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК18. Здатність до складання процесуальних документів

СК19. Здатність до адаптації у професійному середовищі, вміння вирішувати складні професійні задачі, застосовуючи сучасні інформаційні технології.

Програмні результати навчання:

РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заделегіть невідомих умов та обставин.

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

PH7.Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

PH9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

PH10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

PH11. Мати базові навички риторики.

PH12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

PH13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

PH15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

PH16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

PH22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1. Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-сть годин, д.ф.н.	К-сть годин, з.ф.н
1.	Тема 1.ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА ЗАСАДИ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА.	2	1
2.	Тема 2. ЮРИСДИКЦІЯ ТА СКЛАД ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ	2	1

3.	Тема 3. УЧАСНИКИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ	1	0
4.	Тема 4. ДОКАЗИ ТА ДОКАЗУВАННЯ.	2	1
5.	Тема 5. ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ. СУДОВІ ВИКЛИКИ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ	2	0
6.	Тема 6. СУДОВІ ВИТРАТИ.	1	1
7.	Тема 7. ЗАХОДИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ.	1	0
8.	Тема 8. ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ	2	1
9.	Тема 9. РОЗГЛЯД СПРАВИ В СУДІ.	2	0
10.	Тема 10. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ. СПРОЩЕНЕ ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ	1	1
11.	Тема 11. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО	1	1
12.	Тема 12. АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ.	1	1
13.	Тема 13. КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ АБО ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ.	1	1
14.	Тема 14. ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВАХ. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ.	1	1
15.	Тема 15. ТРЕТЕЙСЬКЕ СУДОЧИНСТВО.	2	0
	Всього	22	10

1.2. Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, наукові тези, реферати, тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді з презентаціями, актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролю знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними

критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:

– По 4 бали за якісну підготовку до кожного практичного заняття;

– 16 балів за якісне оформлення індивідуального завдання;

– 20 балів – модуль 1;

– 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали студент може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, ессе, тез, тощо. Тему для дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА ЗАСАДИ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА.

1. Історія торговельної та господарської юрисдикції як передумов сучасної спеціалізації господарських судів.

2. Система господарських судів України та зарубіжних країн.

3. Поняття, предмет і метод господарського процесуального права.

4. Джерела господарського процесуального права.

5. Зміст принципів господарського процесуального права.

Теми доповідей:

- 1) Види господарсько-процесуальних відносин.
- 2) Міжнародний договір як джерело господарського процесуального права.

ТЕМА 2 . ЮРИСДИКЦІЯ ТА СКЛАД ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ.

1. Поняття та види господарської юрисдикції.
2. Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів.
3. Інстанційна юрисдикція.
4. Територіальна юрисдикція (підсудність).
5. Визначення складу господарського суду. Відводи.

Теми доповідей

- 1) Проблеми визначення територіальної підсудності господарських справ.
- 2) Проблеми визначення територіальної підсудності господарських справ.

ТЕМА 3. УЧАСНИКИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ.

1. Склад учасників справи.
2. Процесуальна права та обов'язки учасників справи. Зловживання процесуальними правами.
3. Сторони як учасники судового процесу, їхні спеціальні права та обов'язки.
4. Треті особи як судового процесу. Представники сторін і третіх осіб як учасники судового процесу.
5. Прокурор як учасник судового процесу. Експерт як учасник судового процесу. Експерт з питань права як учасник судового процесу. Перекладач як учасник судового процесу.
6. Посадові особи й інші працівники підприємств, установ, організацій, державних та інших органів як учасники судового процесу.

Теми доповідей

1) Представники сторін і третіх осіб в господарському судочинстві.

2) Процесуальні особливості заміни незалежного відповідача в господарському процесі.

Письмове завдання:

Фабула справи: Акціонерна компанія «Харківобленерго» м. Харків (далі позивач) звернулась до господарського суду Харківської області з позовною заявою про стягнення з Підприємства Фінансово-комерційного центру «Харківської обласної федерації Каратедо», м. Харків (далі відповідач) 797 грн. 99 коп., які були перераховані відповідачу платіжним документом № 17540 від 31 липня 2023 року в якості попередньої оплати, мотивуючи свої вимоги тим, що відповідач не виконав своїх зобов'язань згідно усної домовленості щодо 22 поставки товару. У позовній заяві позивач також просив стягнути з відповідача судові витрати, а саме державне мито у сумі 102 грн. та 118 грн. витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу. Ухвалою господарського суду Харківської області було прийнято вказану позовну заяву до розгляду, порушено провадження у справі та призначено її розгляд. У зв'язку з тим, що у призначене судове представник відповідача не з'явився, вимоги попередньої ухвали не виконав, суд дійшов висновку про відкладення розгляду справи на інший день. У призначене судове засідання представник відповідача не з'явився. Представник позивача у судовому засіданні позовні вимоги підтримав у повному обсязі та наполягав на їх задоволенні. Позивач звернувся до суду з заявою про розгляд справи без застосування технічних засобів фіксації судового процесу. Ця заява розглянута судом та задоволена як така, що не суперечить чинному законодавству. **Питання:** Чи можливий розгляд справ без застосування технічних засобів фіксації судового процесу? Що розуміється під Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою? Які функціональні принципи,

господарського процесу , Вам, відомі? *Завдання:* Вирішіть справу.

ТЕМА 4. ДОКАЗИ ТА ДОКАЗУВАННЯ.

1. Основні положення про докази.
2. Показання свідків.
3. Письмові докази.
4. Речові докази. Електронні докази.
5. Висновок експерта. Висновок експерта у галузі права.
6. Забезпечення доказів.

Теми доповідей

- 1). Проблеми визначення поняття внутрішнього переконання судді.
- 2). Проблеми визначення меж доказування.

Письмове завдання:

Навести приклад господарського спору і перелік доказів, що можуть бути долучені до судового розгляду.

ТЕМА 5. ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ. СУДОВІ ВИКЛИКИ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ

1. Основні положення про процесуальні строки.
2. Поновлення пропущених процесуальних строків.
3. Повідомлення і виклики господарського суду учасникам справи.
4. Офіційне оприлюднення оголошень у справах певних категорій.

Теми доповідей

- 1). Процесуальні строки при перегляді актів господарських судів.
- 2). Значення та функції строків в господарському судочинстві.

Письмове завдання:

Сформувати та написати виклик до суду будь кого із учасників.

ТЕМА 6. СУДОВІ ВИТРАТИ. ЗАХОДИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ.

1. Поняття та види судових витрат.
2. Судовий збір.
3. Витрати, пов'язані із розглядом справи.
4. Розподіл судових витрат у господарському судочинстві.
5. Правові підстави застосування заходів процесуального примусу.
6. Види заходів процесуального примусу.

Теми доповідей

- 1). Функції судових витрат в господарському процесі.
- 2). Судові витрати як складова доступності правосуддя.

ТЕМА 7 . ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ.

1. Письмові заяви учасників справи. Заяви по суті справи.
2. Форма та зміст позовної заяви.
3. Заяви з процесуальних питань. Правові підстави та порядок забезпечення позову.
4. Вимоги до порядку подання заяви про забезпечення позову. Правова природа заходів зустрічного забезпечення позову.
5. Відкриття провадження у справі. Процесуальний порядок пред'явлення позову.
6. Підстави відкриття провадження у справі. Залишення позовної заяви без руху. Повернення позовної заяви. Відмова у відкритті провадження у справі.
7. Підготовче провадження. Основі засади підготовчого провадження у господарській справі.
8. Судові рішення у підготовчому провадженні. Врегулювання господарського спору за участю судді.
9. Правові підстави врегулювання спору за участю судді. Припинення врегулювання спору за участю судді.

10. Відмова позивача від позову. Мирова угода. Відмова позивача від позову та визнання позову відповідачем. Мирова угода.

11. Розгляд господарської справи.

Теми доповідей

1) Риси позовної форми захисту в господарському судочинстві.

2) Пред'явлення зустрічного позову як спосіб зловживання правом.

Письмове завдання:

Фабула справи: Позивач ТзОВ «Радивилівмолоко» звернувся з позовом про визнання недійсним та скасування рішення адміністративної колегії Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України. Обґрунтовуючи заявлену вимогу вказує, що оспорюваним рішенням на товариство накладено штраф в розмірі 20000,00 грн. за порушення, що полягали в необґрунтованому, поетапному заниженні у квітні-серпні 2017 року (період великого молока) заготівельних цін на молоко коров'яче незбиране від населення для промислової переробки з 6,00 грн./кг до 4,00 грн./кг (33,3%) за відсутності відповідного економічно обґрунтованого перерахунку оптововідпускних цін на готову молочну продукцію, що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене в Законі України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем в межах окремих населених пунктів Володимир-Волинського, Горохівського, Іваничівського, Локачинського, Старовижівського та Турійського районів Волинської області шляхом встановлення цін придбання та реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку. **Питання:** Чи правомірні вимоги позивача? Якими нормативно-правовими актами повинен керуватися суд в цій справі? Як суд вирішить даний спір?

Завдання: Розкрийте компетенцію Антимонопольного комітету України.

ТЕМА 8. РОЗГЛЯД СПРАВИ В СУДІ.

1. Сутність та значення розгляду справи по суті. Завдання та строки розгляду справи по суті.

2. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів.

3. Судові дебати та ухвалення рішення.

4. Фіксування судового процесу. Порядок фіксування судового засідання технічними засобами. Правові засади фіксування судового засідання. Залишення позову без розгляду.

5. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Зупинення провадження у справі.

6. Закриття провадження у справі. Судові рішення.

7. Види судових рішень. Окрема ухвала суду.

Теми доповідей

1) Проблема примусового виконання мирової угоди в господарському судочинстві.

2) Окрема думка судді господарського суду.

Письмове завдання:

Фабула справи: Товариство з обмеженою відповідальністю «Інтерпромканат» звернулось до Господарського суду міста Києва з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю «Інтер-Канат»; третя особа «Міжгірське лісове господарство» про витребування майна з чужого незаконного володіння, а саме канату сталевого ГОСТ 2688-80 д.19,5 у кількості 500 м. вартістю 27 510,00 грн. та канату сталевого ГОСТ 7668-80 д.20,0 у кількості 500 м. вартістю 30 960,00 грн. Позивач в обґрунтування своїх позовних вимог посилається на те, що між Позивачем та ДП «Міжгірське лісове господарство» (третя особа) було укладено Договір №177/163 від 06.07.2017. З метою доставки товару

Покупцю (ДП «Міжгірське лісове господарство»), Позивач в мережах Інтернет на сайті «della.ua» знайшов перевізника, і відповідно до договору відвантажив на адресу третьої особи товар. Проте, третя особа не отримала спірний товар і як стало Позивачу відомо, спірний товар знаходиться у Відповідача. Розглянувши всі матеріали справи, суд вирішив у задоволенні позову відмовити повністю, спираючись на порушення пункту договору, укладеного між позивачем та третьою особою, за яким позивача, здійснив перевезення спірного вантажу через іншого перевізника - фізичну особу.

Питання: Чи є правомірним рішення суду? Які документи мають бути витребувані судом в цій справі? Який взаємовплив принципів господарського судочинства? 20
Завдання: Надайте правову оцінку діям позивача та суду.

ТЕМА 9. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ. СПРОЩЕНЕ ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

1. Вимоги за якими може бути виданий судовий наказ. Порядок розгляду справ про видачу судового наказу.

2. Зміст судового наказу. Скасування судового наказу.

3. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

4. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження.

5. Особливості подання заяв та розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження.

Теми доповідей

1) Судовий наказ, як особливий вид судового рішення.

2) Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження.

Письмове завдання:

Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія «АХА Страхування» – позивач, звернулось до Господарського суду міста Києва з позовом до Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «Здорово» – відповідач про

відшкодування шкоди 44849, 61 грн. Позовні вимоги «Страхової Компанії «АХА Страхування» обґрунтовані тим, що на підставі генерального договору добровільного страхування наземного транспорту внаслідок настання страхової події - дорожньотранспортної пригоди, виплачено страхове відшкодування, а тому до позивача, відповідно до положень Закону України «Про страхування» та Цивільного кодексу України, перейшло право вимоги до особи, відповідальної за завдану шкоду. Оскільки, цивільна відповідальність власника/водія транспортного засобу «Daewoo», з вини водія якого трапилось ДТП, була застрахована в Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «Здорово» позивач просить стягнути з останнього страхове відшкодування у розмірі 44 849, 61 грн. та покласти на відповідача витрати по сплаті судового збору. Також позивач просить розглядати дану справу в порядку спрощеного позовного провадження. **Питання:** Чи правомірне клопотання позивача про розгляд справи в порядку спрощеного позовного провадження? Чи існують і які саме підстави розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження? Чи підлягає зазначений спір розгляду в порядку господарського судочинства? Як розкривається зміст принципу змагальності сторін? **Завдання:** Надайте правову оцінку ситуації.

ТЕМА 10. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

1. Сутність провадження у справах про банкрутство.
2. Підстави провадження у справі про банкрутство.
3. Учасники провадження у справах про банкрутство.
4. Стадії провадження у справах про банкрутство.
5. Порядок подання заяви та порушення справи про банкрутство.
6. Інші стадії провадження у справі про банкрутство.

Теми доповідей

- 1) Особливості банкрутства боржника, що ліквідується власником.
- 2) Міжнародна практика банкрутства та українські реалії.

ТЕМА 11. АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ.

1. Сутність апеляційного оскарження.
2. Апеляційна скарга.
3. Відкриття апеляційного провадження.
4. Апеляційний розгляд.
5. Повноваження суду апеляційної інстанції.

Теми доповідей

- 1) Апеляційні суди в Україні: становлення і розвиток.
- 2) Принципи апеляційного оскарження рішень господарських судів в Україні.

Письмове завдання:

Позивач – Товариство з обмеженою відповідальністю «Зодіак і К», м. Тернопіль, звернувся 02.06.2021 р. до господарського суду з позовом до відповідача – ВАТ «Державний експортно-імпортний банк України» («Укрексімбанк»), м. Київ, в особі Тернопільської філії ВАТ «Укрексімбанк», Тернопіль, з позовом про визнання недійсним договору застави укладеного між сторонами. При цьому Позивач стверджує, що на момент укладення спірного договору застави, у заставодавця - Позивача у справі, предмету застави не було, а банк, не перевіrivши наявності предмету застави у заставодавця, акт перевірки заставного майна. За твердженням Позивача, за наявності зовнішньої форми правочину, у сторін при його укладенні були відсутні дійсні наміри створити правові наслідки, які цим договором обумовлені (відсутній предмет застави, який є складовою частиною такого виду договору). Відповідач проти позову заперечує, зазначаючи, що договір застави містить усі істотні умови для даного виду договір, а на підтвердження того, що

предмет застави в момент укладення договору був, свідчать довідка, видана ТзОВ «Зодіак і К» банку та акт, підписаний представниками заставодавця та банку. Крім того, звертає Банк увагу суду й на те, що для отримання кредиту, Товариство подавало банку заяву та анкету, у яких, засвідчуючи, що інформація, викладена у цих документах є вірною, вказувало, що у забезпечення повернення кредиту, пропонує заставу – товари в обороті - м'ясо яловиче блоками та м'ясо яловиче у пів-тушах, загалом на суму 1375,4 т. грн. Утім, перевірка, проведена працівниками банку показала, що наявного для забезпечення повернення кредиту м'яса, достатньо лише для надання кредиту розмір якого не перевищує 630 000 грн. Тому, саме на суму 63 000 грн. банк надав кредит. 25 Розглянувши матеріали справи, заслухавши доводи представників сторін, суд прийшов до переконання, що позов не підлягає до задоволення. **Питання:** Чи правомірне рішення суду? Наскільки правовірні вимоги позивача? Які справи, відносяться до юрисдикції господарських судів? **Завдання:** Визначте які організаційні принципи належать до принципів господарського процесу

ТЕМА 12. КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ АБО ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ.

1. Сутність касаційного оскарження.
2. Касаційна скарга. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд.
3. Повноваження суду касаційної інстанції.
4. Поняття та значення перегляду судових актів за нововиявленими або виключними обставинами.
5. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
6. Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

Теми доповідей

- 1) Касаційна інстанція в господарському судочинстві в Україні: становлення і розвиток.
- 2) Принципи касаційного оскарження рішень господарських судів в Україні.

ТЕМА 13. ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВАХ. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ.

1. Загальнообов'язковість судових рішень.
2. Застосування тимчасового обмеження фізичної особи-боржника у праві виїзду за межі України.
3. Порядок звернення сторони виконавчого провадження із скаргою до суду.
4. Строки для звернення із скаргою та виконання ухвали суду.

Теми доповідей

- 1) Загальні принципи примусового виконання рішень господарських судів.
- 2) Зарубіжний досвід організації виконання рішень у господарських справах.

ТЕМА 14. ТРЕТЕЙСЬКЕ СУДОЧИНСТВО.

1. Поняття та суть третейського судочинства.
2. Види третейських судів. Загальні умови третейського розгляду справи.
3. Порядок третейського розгляду і вирішення справи.
4. Оскарження рішення третейського суду.
5. Судовий розгляд справи про оскарження рішення третейського суду.
6. Видача наказу на примусове виконання рішення третейського суду.
7. Міжнародний комерційний арбітраж.

Теми доповідей

- 1) Генеза становлення та розвитку третейських судів.

2) Проблеми виконання рішень третейських судів.

4. ТЕМИ РЕФЕРАТИВ

1. Поняття та предмет господарського процесуального права та господарського процесу. Стадії господарського процесу.

2. Методи та функції господарського процесуального права.

3. Джерела господарського процесуального права.

4. Господарські процесуальні правовідносини. Принципи господарського судочинства.

5. Організаційно-правові засади діяльності місцевих господарських судів.

6. Організаційно-правові засади діяльності апеляційних господарських судів.

7. Організаційно-правові засади діяльності Верховного Суду України у сфері господарського судочинства.

8. Європейський досвід державно-приватного партнерства.

9. Ліцензування як один із засобів державного регулювання господарської діяльності: проблеми реалізації.

10. Правова природа та умови застосування претензійного досудового порядку врегулювання господарських спорів.

11. Порядок і форма пред'явлення претензії.

12. Врегулювання господарських спорів шляхом застосування медіації.

13. Поняття підвідомчості господарських справ господарським судам.

14. Підсудність господарських справ господарським судам: поняття та види.

15. Передача справ з одного господарського суду до іншого.

16. Передача спору на вирішення третейському суду.

17. Поняття і види судових витрат в господарському процесі.

18. Поняття та порядок сплати судового збору в господарському судочинстві.

19. Визначення і розподіл інших, крім судового збору, сум судових витрат в господарському процесі.

20. Розподіл судових витрат між сторонами в господарському процесі.

21. Види процесуальних строків в господарському судочинстві.

22. Право на позов в господарському процесі. Поняття й елементи позову в господарському судочинстві.

23. Форма і зміст позовної заяви в господарському судочинстві. Процесуальні засоби захисту відповідача проти позову в господарському судочинстві.

24. Прийняття та відмова у прийнятті позовної заяви господарським судом.

25. Порушення провадження у справі в господарському судочинстві.

26. Підготовка справи до розгляду та її значення в господарському судочинстві.

27. Відкладення, зупинення, поновлення і припинення провадження по справі в господарському суді першої інстанції.

28. Право на апеляційне оскарження.

29. Порядок подання апеляційної скарги на рішення господарського суду.

30. Форма і зміст апеляційної скарги на рішення господарського суду.

31. Постанова апеляційної інстанції в господарському судочинстві.

32. Право на касаційне оскарження та порядок подання касаційної скарги в господарському судочинстві.

33. Форма і зміст касаційної скарги в господарському судочинстві.

34. Прийняття та порядок розгляду касаційної скарги в господарському судочинстві.

35. Повноваження касаційної інстанції в господарському судочинстві. Постанова касаційної інстанції.

36. Касаційна скарга на ухвалу господарського суду.

37. Допуск та підготовка справи до провадження Верховним Судом України.

38. Поняття нововиявлених обставин та підстави перегляду рішення господарського суду за нововиявленими обставинами.

39. Порядок і строк подання заяви про перегляд судового рішення господарського суду за нововиявленими обставинами.

40. Обов'язковість виконання судових рішень. Наказ господарського суду і пред'явлення його для виконання.

41. Зупинення виконання судового рішення в господарському судочинстві.

42. Оскарження дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби, приватних виконавців в господарському процесі.

43. Поворот виконання рішення, постанови в господарському судочинстві.

44. Поняття та правові засади діяльності третейських судів.

45. Порядок виконання рішення третейського суду.

46. Проведення у справах про оскарження рішення третейського суду.

47. Поняття банкрутства та учасники провадження у справах про банкрутство.

48. Порядок порушення провадження у справах про банкрутство та строки провадження у справах про банкрутство.

49. Санація боржника та мирова угода в провадженнях у справах про банкрутство.

50. Поняття та порядок ліквідаційної процедури в провадженнях у справах про банкрутство.

51. Особливості банкрутства окремих видів суб'єктів господарювання. Банкрутство фізичних осіб-підприємців.

52. Особливості провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.

53. Порядок визначення правового статусу іноземної особи в господарському процесі.

54. Порядок легалізації іноземного документа.

55. Судові доручення до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги,

56. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

57. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна література:

1. Конституція України : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України Кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

4. Про Національну поліцію: Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

5. Коваленко Т. С., Єськов С. В. Господарське процесуальне право України : навч. посіб. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. 229 с.

6. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл. О. : Фенікс, 2011. 508 с.

7. Господарське процесуальне право : підручник / За ред. О. І. Харитонової. К. : Істина, 2009. 360 с.

8. Господарський процес : навч. посіб. С. Л. Дембіцька, Н. М. Зільник ; Нац. ун-т; Львів. Вид-во Львів. політехніки, 2018. 267 с.

9. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях) : навч. посіб. /Н. В. Никитченко та ін. ; за ред. Н. В. Никитченко ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. Чернігів : Десна Поліграф, 2019. 439 с.

10. Господарський процесуальний кодекс України. Закон України № 1798-ХІІ від 6 листопада 1991 року.

11. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина) : підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 672 с.

12. Беляневич О. А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти) : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2006. 592 с.

13. Вавженчук С. Я. Система захисту і охорони конституційних трудових прав працівників : монографія. Харків : Діса плюс, 2013. 510 с.

14. Вінник О. М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.

15. Господарське право : практикум / А. Г. Бобкова (кер. авт. кол.), Ю. О. Моїсєєв, Ю. М. Павлюченко та ін.; за заг. ред. А. Г. Бобкової. Харків : Право, 2018. 592 с.

16. Господарське право : підручник / О. П. Подцерковний, О. О. Квасніцька, А. В. Смітюх та ін. ; за ред. О. П. Подцерковного. Х. : Одіссей, 2010. 640 с.

17. Корпоративне управління за законодавством України: теоретико-прикладні проблеми: монографія / О. А. Беляневич, А. В. М'ягкий. К. : НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2017. 320 с.

18. Поляков Б. М. Право неспроможності (банкрутства) в Україні: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К. : Ін Юре, 2011. 560 с.

19. Правове регулювання зовнішньоторговельної діяльності в умовах реалізації інтеграційних прагнень України : монографія / за ред. О. О. Ашуркова ; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Чернігів : Десна Поліграф, 2015. 392 с.

Допоміжна література:

1. Беяневич О. А. Про цілі договірного права в епоху цифрової економіки *Правове забезпечення соціальноекономічного розвитку: стан та перспективи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, 11–12 жовтня 2019 р.) наук. ред. А. Г. Бобкова, А. М. Захарченко. Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2019. С. 56–58.

2. Бігняк О. В. Моделі захисту інтересів корпоративних відносин. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2013. Вип. 21. Ч. 1. Т. 2. С. 9–12.

3. Бобкова А., Захарченко А. Види організаційногосподарських відносин. *Право України*. 2019. № 8. С. 65–80.

4. Бутирська І. А. Правовий статус учасників справи про банкрутство: монографія. Чернівці: Технодрук, 2017. 184 с.

5. Бутирська І. А. Учасники провадження у справі про банкрутство: дис. канд. юрид. наук: 12.00.04 / Інститут економіко-правових досліджень НАН України. Київ, 2017. 204 с.

6. Бутирська І. А. Функції господарського суду у справі про банкрутство. *Вісник господарського судочинства*. 2015. № 4. С. 106–111.

7. .Бутирська І. Відповідальність осіб, що контролюють боржника, у справі про банкрутство. *Право України*. 2018. № 6. С. 98–110.

8. Гарагонич О. В. Господарська правосуб'єктність акціонерних товариств: проблеми теорії і практики : монографія / 127 НАН України, Інститут економіко-правових досліджень. К., 2019. 406 с.

9. Гончаренко О. Корпоративний акт як засіб саморегулювання господарської діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 7. С. 34–39.

10. Гоша І. О. Право на захист в умовах реформування господарського судочинства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 50. Т. 1. С. 124–126.